

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 26. szám. (Köztelék).

Egán Ede, a rutén-mozgalom miniszteri biztosa.

A mult pénteken lesújtó hír hozott Budapestre a táviró Bereg megyéből, ahol a földmívelési kormány miniszteri kirendeltsége két év óta végzi nemzetmentő munkálatait a rutén nép felsegítése, talpraállítása érdekében. Ennek a nagy munkálatnak a vezetője volt Egán Ede, akiről jött a szomorú távirat. Egán Ede a mult pénteken délelőtt Rochlitz főerdészszel kocsin Szerednye felé ment és a kocsiról leszállva, fegyvere elsült s a golyó a jobb sorsra érdemes kiváló férfiú halántékát furta át. A haldokló Egánt kísérő társa az ungvári kórházba szállította, hol anélkül, hogy eszméletre tért volna, két óra múlva kiszvedett.

Egán Ede Csáktornyán 1851-ben született, atyja Irországból származott hozzánk s birtokot szerzett, melyen Egán kora fiatalságában gazdálkodott, majd gazdasági iskolákat végzett s bejárta a külföldet, hol ismereteit gyarapította. Nagy tevékenységet fejtett ki a havasi gazdaságnak hegyvidékeinken való meghonosítása körül s a földmívelési miniszteriumban egy ideig a tejgazdasági felügyelői állást töltötte be. 1890-ben

feleségül vette egy porosz földbirtokos leányát s mintegy 8 évig ott gazdálkodott. 1897-ben mintegy 150 gazdából álló társaságot vezetett tanulmányutra Németországból s a német gazdáknak bemutatta édes hazánk mezőgazdaságát.

EGÁN EDE †.

A tanulmányut után Egán visszajött Magyarországra s Darányi miniszter a bereg megyei hegyvidéki viszonyok tanulmányozására Egánt, mint miniszteri biztost küldötte ki. A felvidéki hazafias rutén népet a Galicziából bevándorlottak az áru-és terményuzsora, az uzsorahitel igájába sodorták, e nép megmentésére küldte ki a miniszter Egánt, aki két év alatt hitel és fogyasztási szövetkezetek alakításával olesó vetőmag, tenyészállatok kiosztásával ezt a szegény népet kiragadta elnyomói karjaiból s a nép előbbi esüggedéséből felocsudva, bizni kezd a jövőben. Egán nagy szakavatottsággal és lelkiismeretességgel vezette a rutén mentés nagy munkáját. Egánban a tehetséges munkáson kívül a példás jó hazafit is gyászoljuk. Nyugalmát, vagyoni jólétét, hazafias munkájának áldozta fel. Legyen áldott az ő emlékezete.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

27 év óta

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Szavazzunk?

Tedd a szivedre a kezedet magyarom, mielőtt fellépsz a szavazó emelvényre. Jusson eszedbe a mult évek sanyarusága, az aránytalan nagy adó, a nyomoruság, melyben küzködtél és amelyből *öt esztendő alatt félmillió polgártársad menekült el, — mint hazátlan kivándorló.*

Megbühödted a multat s jövődöt, ideje hogy végre-valahára eszedre térj. A tiszta választásokat törvény védi, törvény óvja. Itt az ideje, hogy józanon gondolkozz.

Legelőször tekints magad körül. Nézd meg, hogy mi fáj? hol a baj? melyik a jó embered? Én megpróbálom elmondani, de tudom, hogy az elsanyargatott magyar polgár jobban érzi minden szavamat, tehát meg is érti.

Mi fáj? Hol fáj? Mindene fáj a magyarnak.

Se szere, se száma annak, de próbáljuk meg leírni.

Nagy a földadó. Pusztul a kis birtok az uzsora miatt, a földteher miatt. A gazda megélhetését a törvény nem biztosítja. Nincs a gabonának ára. A munkáskéz három évig lopja a napot a katonáskodással. A gazdának nincs pénze, az iparos pusztul, főleg a kis iparos tönkremegy teljesen. A magyar földet, ahol őseink véreztek, most idegen, jött-ment sehonaiak veszik birtokukba és ez ellen nincs védelem. Magyarországnak maholnap a neve marad a magyar ember kezébe, mert a földje másé lesz.

Másképpen kell ezeknek lenni! De csak úgy lesz az másképpen, ha a szavazó polgár olyan képviselőre adja a szavát, aki arra érdemes. Érdemes legyen arra nemcsak szóval, hanem a *multakból ismert tettei által is. A képviselő urat ne csak a nagyszáju kortes ismerje, hanem tetteiről, a közjéért való munkásságáról a választópolgár is tudjon valamit.*

Nehéz idők vannak, de még nagyobb megpróbáltatások jönnek a jövő öt évben. A magyar polgárság érdeke az, hogy saját javáért, csak a magyar közgazdaságot támogató és a magyar nemzet javán munkálkodó képviselőt válasszon. Szövetkezzünk, védelmezzük saját érdekeinket, a magyarok érdekét, csak olyan képviselőt válasszunk, aki eddig ezen munkált és igéri, hogy ezért fog élni továbbra is. Ekkor lesz *Magyarország a magyaroké!* Tedd a szivedre a kezedet magyarom; úgy lépjél a szavazó asztalhoz fölemelt fővel, bátran. Erősítsen meg az a tudat, hogy sokat szenved a magyar nép, ideje volna már javítani. Így készüljön el minden választópolgár legszebb jogának érvényesítéséhez és aztán:

Szavazzunk!!!

Szittyá.

A burok győzelme.

Majdnem hat hete, hogy a délafrikai harcztérről semmi figyelemre méltó jelentés nem érkezett. Mult héten végre megszólaltak a hírek és az angolok újabb vereségeiről beszéltek a világnak. Oly régen nem irtunk a harcztérről, hogy helyes lesz előbb az ottani történekről egypár szóban beszámolni és az események fonalát újra fölvenni.

Megirtuk, hogy *Kitchener* angol fővezér hirdetményt tett közzé ezelőtt hat héttel, melyben szigoruan meghagyja a fegyverben álló buroknak, hogy szeptember 15-ig, ha a fegyvert le nem teszik, mint közönséges rablókat tekinti és nem hadviselő fél gyanánt bánik a később elfogott burokkal. A bur vezéreket egyenkint levélben kereste fel. Mindenik levélhez a hirdetmény volt csatolva és ezekben a levelekben ugyancsak fenyegetőzött az angol fővezér.

Az eredményt kíváncsian várták Angolországban, sőt hittek abban, hogy sikerül a burokat ilyen szigoru rendelettel megadásra, vagy fegyverletételre kényszeríteni. Hanem csalódtak. Azok a kegyetlenségek, a melyeket az angolok elkövettek Dél-Afrikában, még nagyobb ellenállásra tüelték a harczó burokat. Egyetlen egy bur vezér sem tette le a fegyvert. És akadt közöttük olyan is, (De Wett) aki nem tartotta érdemesnek azt, hogy válaszoljon az angol fővezérnek.

A szigoru rendszabálynak szeptember 15-én kellett volna életbe lépni. Attól a naptól kezdve a hirdetmény szerint minden fegyverben álló bur harczos csak rabló és úgy bánnak velük az angolok, mint a betyárokkal, fosztogatókkal szokás. Hanem más felelet készült az elkeseredett szabadság-harczosok részéről. Megmutatták az angol fővezérnek, hogy ők nem kis rabló bandák, de erős ellenségek még most is. Jól van, tehát tegyen a kegyetlen *Kitchener* lord, amit tetszik és amint hirdette. Lőjje főbe az elfogott burokat, akasztassa fel a bur vezéreket! Csakhogy ők, a burok éppen azt fogják tenni az angolokkal és nem bocsátják szabadon, mint ezideig tették.

Arról hamarosan gondoskodtak, hogy legyen angol foglyuk. *Botha*, a burok fővezére egyszerre öt század angolt fogott el egy erős esatában, három ágyuval. De a foglyokat most magukkal vitték a burok. Ha *Kitchener* angol fővezér beváltja ígérését és főbe löveti, vagy felkötteti a burokat, akkor *Botha* a burok fővezére szintén azt eszeleksi az ő angol foglyaival.

Londonban, Angolország fővárosában nagy izgalmat keltett a burok újabb és fényes győzelme. Egyszerre három helyen érte nagy vereség az elbizakodott angolokat és egyelőre nem bírnak segítséget küldeni, mert a hosszú harc lehangolta az emberek hadakozó kedvét Angolországban.

Botha, a burok fővezére most angol területre viszi át a csata helyét. Betör újra Natálba, ahol egy év előtt *Bullert* annyiszor és oly csufosan megverték a burok. A burok két kisebb serege a Fokföldön az angol gyarmatokban hódít. A hollandusok mindenfelé támogatják a győzelmes szabadságharcosokat. Szóval a harcztéren csak most kezd tavaszodni az idő és az angoloknak már is kánikulai kutyamelegjük van.

(p. i.)

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Közel a magyar határhoz Romániában Turn-Szeverin és Palota között a mult szombaton éjjel nagy szerencsétlenség történt, amihez fogható a legújabb krónikánkban nem volt. Vasuti összeütközés és rettenetes tűzhalál történt, mely mintegy 40 ember életét oltotta ki a legszörnyűbb kinok között. Azokat, akik még megmenekülhettek volna az összeütközéstől, a tűz nyelte el. És mindez éjjel történt, amikor a borzalom képei ezerszer megnövekednek és történt egy gyönyörű vidéken, hol a havas alföldi síkról a magyar határhegyek, a kanyargó Duna és a Vaskapu képét lehet látni.

Péntek éjjel két órakerobogott el a bukaresti gyorsvonat Palota mellett, rendes sebességével. Amint a vonat Palotát elhagyta, az ottani állomásról utnak indítottak egy tehervonatot, mely 10 ezer kilogramm petroléumot vitt. S amint a turn-szeverini meredeken a lejtő pályán a tehervonatot a vezető fékezte, a fék elromlott s a tehervonatot 10 ezer kgrnyi terhe örült sebességgel ragadta lefelé a pályán s teljes erővel belerohant az előtte haladó gyorsvonatba. Az összeütközés következtében minden kocsis izzé-porrá zuzódott, csak a tehervonat utolsó két kocsija pattant sértetlenül hátra és a gyorsvonat gőzgépe szintén sértetlenül előre. A gyorsvonat megsebesült utasai jajgattak s a tehervonatot vagonjából pedig hömpölyög lefelé a lejtőn a szétroncsolt petroléumos hordó olaja, mely tüzet fogott a gyorsvonat áttüzesezett acéltestétől s lángba borult az egész sor szétroncsolt vonat, minden faalkatrésze égett és a gyehennai tűz meszsze világított a vidékre. A vonatok roncsai közé szorult emberek bénán, nyomoréká téve a rettenetes tűzveszedelmet látták maguk előtt.

Mintegy 38 utas volt a gyorsvonaton, ezek közül hatot a turn-szeverini kórházba vittek súlyos égési sebekkel, a többi 32-nek nyoma sincs, valószínűleg elégték. A két vonat személyzetéből 8 ember halt meg; megmenekült a petroléumos vonat kocsijának a fékezője s a gyorsvonat gépésze és fűtője.

A borzalmas szerencsétlenség színhelyére érkezett segítő vonat utasai elé rettenetes látvány tárult. Az egymásra torlódott kocsik izzó vörösen világítottak az éjszakában, segélynyújtásról már szó sem lehetett.

A bíróság megindította a vizsgálatot hogy kiket terhel a felelősség a borzasztó szerencsétlenség előidézése miatt.

—ü.

Állami tisztviselők országos gyűlése.

A magyar állami tisztviselők évek óta panaszkodnak amiatt, hogy megérdemelt díjazásban nem részesülnek, fizetésük, lakbérük csekély és nem áll arányban a végzett munkával. Hónapok óta készültek a mult vasárnap megtartott nagygyűlésükre, melyet Budapesten *Vörös László* volt államtitkár elnöklete alatt, a Tattersal nagy csarnokában tartottak meg, ahol több ezer főnyi állami tisztviselő gyűlt össze az ország minden részéből.

A tisztviselők gyűlése higgadtan, méltóságteljesen folyt le; elfogadták egyhangulag azt az emlékiratot, melyet az előkészítő bizottság kidolgozott. Az emlékirat az állami tisztviselőknek fizetését az eltöltött szolgálat ideje után kéri fokozatosan javítani s lakbére megállapítását is akként kívánja módosítani, hogy a vidéki gőczpontokban működő tisztviselők a mostaninál magasabb lakbérben részesíttessenek, mert a vidéki városok élelmezési viszonyai drágaság dolgában alig állanak hátrább a fővárosénál. Szól az emlékirat az előléptetési viszonyok javításáról és az előléptetéseknél az állam által a jövőben követendő eljárásról is. Számos eset történt a multban, hogy nem érdem szerint, a kifejtett munka méltánylása-ként, a szorgalom jutalmául történtek előléptetések, hanem a pártfogolás rendszere divatozott az állami előléptetéseknél. Annak a tisztviselőnek bizony évekig várnia kellett előléptetésre, akinek semmiféle befolyásos rokon vagy jóltevő nem tolt a szekere rudját.

Ezeket és hasonló bajokat sorol fel az emlékirat s azok orvoslását kéri a miniszterelnöktől. Az állami tisztviselők éppen 25 éve szorgalmazták a fizetésfelemelést, egy negyedszázad alatt a viszonyok sokat változtak, a megélhetés drágább lett, az igények emelkedtek s az állami tisztviselő kis fizetésével huzta az igát, végezte munkáját szorgalmasan, görnyedt íróasztala mellett s csak halvány reményei voltak a jövőre. Az állami tisztviselők emlékirata csak a legégetőbb szükségleteket foglalja magában s a tisztviselők nagygyűlése elhatározta, hogy egy állandó központi szervezetet alakít érdekei védelmére.

Az emlékiratot egy száztagu küldöttség nyújtotta át a miniszterelnöknek a mult hétfőn s elhatározták, hogy az országgyűléshez is beterjesztik kérelmüket.

Az állami tisztviselőknek e mozgalma jogosult s méltányos. Hiszszük, hogy a kormányzat jogos kérelmüknek meghallgatásával segíteni fog azon a sok ezer alkalmazottján, aki egész életét arra szenteli, hogy az állami gépezet kerekei rendesen mozdogjanak.

h.

A czári pár Franciaországban.

Az elmúlt héten a minden oroszok hatalmas uralkodóját, a muszka czárt, a francia köztársaság látta vendégeül. Ennek a nagyfontosságú politikai látogatásnak a súlyát — társadalmi lap lévén — nem mérlegeljük, csak a látogatás eseményeire szorítkozunk.

Az egykor nagy és hatalmas nemzet, Napoleon fiai ujjonganak örömben, hogy végrevalahára biztosítva van a világbéke. A czár azt mondta a francia hadseregről, hogy hatalmas támaszát látja benne a békének és közjólétnek.

A francia nagy hadgyakorlatokat a czár egyik tábornokával lóháton nézte végig s a csapatok magatartása és mozdulatai fölött nagy megelégedését fejezte ki a köztársaság elnökének.

Franciaország mindenható barátját, a hatalmas orosz czárt, a francziák nagy lelkesedéssel fogadták s a dünkircheneri kamarában adott diszebéden Loubet köztársasági elnök pohárkászöntőjében kifejezést adott annak a hálának, melyet a francia nép az orosz uralkodó iránt érez.

A czári pár ünneplése a francziák részéről olyan lelkes volt, mely bizonyosságot tett Franciaország szövetségesi hűségéről.

Iparpártolás a trónon.

Az angol ipar világiparrá kifejlődött és különleges pártoló intézkedésekre nem igen szorul. Készítményei hitelt és becsületet szereztek az egész világon és az angol gyárosoknak nem igen kopik föl az álluk. A hazai gyártmányu feliratra ott nem bigyesztik félre az ajkukat az emberek és ha talán kevesebb az iparfejlesztési és iparpártolási „mozgalom”, mint némely más országban és kevesebb az iparfejlesztési lakoma, köszöntő, ékes szónoklat, a valóságban mégis több az ilyen irányu eselekedet. Az iparnak szinte minden ágában megszerezte magának az elsőséget az angol termék: csak egy tér maradt, a melyen a vezetés dicsősége egy másik államé, Franciaországé. A női divatot a párisi mesterek csinálják az egész világ számára. A női köntös ezernyi keces, finom és elegáns formáit az ő művészetük állítja össze. Lenge fátylaktól, habos szövetekből ők alkotják a divat hamar hervadó remekeit és ebben nem konkurrálhatott velük maga London sem.

Akármilyen barátságatlan érzéssel nézte is egymást a két nemzet és akármilyen gögös lenézéssel szólt is a szeleburdi francziáról a hideg szigetlakó angol: az elegáns kisasszonyok mégis csak Párisból hozatták káprázatos ruháikat és az angol férjek sok nehéz fontot indítottak méla sóhajjal utnak a párisi divatmesterek czimére. Így volt eddig, ezentul azonban, mint a francia lapok busan jelentik, másként lesz. Megindult Londonban is a hazai ipar pártolása, banket nélkül ugyan, de elég előkelő helyen. Az angol királyné ugyanis, hir szerint kimondotta a mellőzést a francia ruhák ellen. Az udvari ünnepeken ő is, udvarhölgyei is olyan ruhákban fognak megjelenni, a melyeket angol szövettől angol

szabóművész készített. Természetesen ezzel a kijelentéssel megkondukt a francia divat és a párisi öltözékek fölött a halálharang Londonban. — Vajjon édes magyar hazánkban mikor virradunk ilyen napra?

Mikor jön meg az eszünk, hogy az osztrák rongyot melőzzük, még akkor is, ha a magyar ipartermék rosszabb lenne. Nehezen fog menni, de ha minden igaz magyar úgy gondolkozik, ahogy gondolkozni kell a jó hazafinak, akkor napról-napra közeledünk a magyar ipar felvirágzásához. Ne csak magunk keressük fel a jó magyar árut, hanem ha azt feltaláltuk, tartsuk kötelességünknek a terjesztését. P.

A toszkánai zarándokok. A cervói csodatevő Madonnának Szaszoferrats-ban kincsekkel ékes temploma van. Nemrég egy kis kocsin három toszkánai zarándok érkezett a templomhoz és bebocsátást kért a sekrestyéstől. A sekrestyés elszaladt a paphoz a templom kulcsáért s beengedte a zarándokokat, akik ájtatos imádság után valami enivalót kértek.

— Jertek hozzám, ott vár a pap is majd kaptok, mindent.

A három zarándok átment a sekrestyészhez. Ott hirtelen ledobták esuhájukat, tört rántottak és agyonszurták a sekrestyést. A jajgatásra elősiető papot revolverlövessel terítették le. A gyilkosság után templomba siettek, de a pap haldoklásában föllármázta a környéket, mire az alzarándokok elmenekültek. Az anconai törvényszék most mindenfelé körözteti őket.

A leánya becsületeért. Bécsből írják: A semmisítőszék minapi ülésén egy kötélhalálra ítélt apának semmiségi panaszát tárgyalta. Az eset, a miért a vádlottat halálra ítélték, valóságos regény. Egy dalmát faluban élt Beesics Sztankó ötvennyolcz esztendő földbirtokos gyönyörű szép tizenhét esztendő Kata nevű leányával. Egy napon az atya észrevette, hogy leányát valaki elcsábította s anyai örömöknek néz elébe. A szegény leány kezdetben mindent tagadott, de utóbb elmondotta, hogy Beesics Mile, egy távoli rokona csábította el s azután hűtlenül elhagyta. A kétségbeesett apa leánya csábítójának atyjához fordult s hosszabb tárgyalás után abban állapodtak meg, hogy a dolgot dalmát szokás szerint a falu legöregebb embereiből álló választott bíróság ítélete alá bocsátják. Az elcsábított leányt mindenki derék és erényes leánynak ismerte, de Beesics Mile mégis azt állította, hogy a leánynak már azelőtt is voltak szeretői. Utóbb pedig kijelentette, hogy nem ismeri el a választott bíróság ítéletét. A szegény leány kétségbeesetten könyörgött kedvesének, hogy ne hagyja el őt a szegényben, de hiába. Tíz napot és tíz éjszakát töltött el a fiu lakásának ablaka előtt, míg végre a fiu atyja rendőrökkel kergettette el. De haza sem mehetett, mert atyja nem bocsátotta be házába. Beesics Sztankó

azonban nem tudott belenyugodni a családját ért szégyenbe. Elhatározta, hogy megöli a csábító atyját, aki nézete szerint minden bajnakokozója volt. Junius 18-án megleste a hetven esztendőes Bescies Jokot és agyonlőtte. Azután önként jelentkezett a bíróságnál. A kattarói esküdtszék bünösnek mondotta a szerencsétlen apát, akit az esküdtek verdiktje alapján kötél általi halálra ítélték. Bescies Sztankó védője az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be s a semmitőszék tárgyalásán hangoztatta, hogy Dalmáciában egy családot nem érhet nagyobb szégyen, mint ha a család leányát valaki elesábitja s Bescies Sztankó a párbajkényszerhez hasonló helyzetben volt, mert ottani szokás szerint meg kellett gyilkolni a csábító atyját. A főügyész ezzel szemben azt vitatta, hogy a boszuállás vágya nem tekinthető kényszerhelyzetnek s a semmitőszék az érvelés alapján a semmiségi panaszt elvetette.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háboru. Egy angol ujság feltűnést-keltő levelet tesz közzé Fokvárosból. A levél szerint a Fokgyarmaton föllázadtak a hollandusok. Magában Fokvárosban is igen sok lázadó tartózkodik. A fokvárosi városi őrség puskáit elvették, mert a kormány nem bizik az őrségben. Milner kormányzó az egész Fokgyarmaton ki akarja hirdetni az ostromállapotot. Alig negyven mértföldnyire Fokvárostól bur csapatok mutatkoznak. A rendelkezésre álló összes csapatokat a vasuti vonalak védelmére rendelték ki. A burok Natálba is keményen harezolnak, hol angol területen, Paardekopnál megrongálták a vasuti vonalat. Tíz koci kisiklott. Hat ember és harmincz ló odaveszett. A hivatalos veszteséglajstrom szerint Gough seregéből az e hónap 17-én Bothával vívott harezban 230 ember tűnt el. Rövid idő alatt négy nagy veszteség érte az angol hadsereget és a helyzet a hosszú háboru alatt még nem volt olyan válságos az angolokra, mint most. Egyik megdöböntő hír a másikat követi.

Brüsszelből jelentik, hogy Leids transzváli ügyvivő az osztrák-magyar külügyi kormányhoz jegyzéket intézett, amelyben tiltakozik az ellen, hogy Anglia részére magyar lovakat adnak el.

Az elnökgyilkos pöre. Mac Kinleynek, az észak-amerikai köztársaságok elnökének gyilkosát már törvény elé vezették és a pör folyamatban van. A gyilkost halálra fogják ítélni, amit valóban megérdemel. A Mac Kinley ellen elkövetett merénylet kigondolója, értelmi szerzője, Goldmann Emma

— mint most utólag kitudódott — ezelőit öt évvel a bécsi bábaképző intézetnek volt a hallgatója és ott el is nyerte az oklevelet. Annakelőtte Amerikában élt és mint fiatal leány egy munkás-sztrájk alkalmával gyújtó beszédet intézett az egybegyültekhez, akik a beszéd hatása alatt megrohanták a gyártelepet és nagy pusztítást vittek véghez. E miatt Goldmann Emmát két évi fogházra ítélték. A börtön levegője annyira megrongálta szervezetét, hogy azóta hisztérikus szivgöresökben szenved. Két év multán egy amerikai tábornok házába került, ahol hosszabb ideig házi teendőket végzett. Majd ismét az anarkista elvek szolgálatába állott és most a chikagói rendőrség tartja fogva.

Előfizetési felhívás.

1901. október hó 1-én új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése szeptember hó 30-án lejár, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felhasználni, melyet a szeptember hó végéig előfizetett olvasóinknak f. hó 20-án külön levélben küldtünk meg. A ki netalán ezen utalványt nem kapta meg, az sziveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postai utalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár :

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér.

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetőségéhez képest terjeszteni.

Hazafiui tisztelettel

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

***Polgártársak! Lépjetek be a gazdasági munkássegítő pénztárba!
Belépési szándékotokat adjátok tudtul mielőbb az előljáráságnak,
hogy a központi igazgatóságnál bejelentsenek.***

Választási naptár.

Október 2.

Megyék: Abauj-Torna (7), Alsófehér (4), Arad (7), Árva (2), Baranya (7), Bars (3), Békés (2), Bihar (12), Brassó (2), Csanád (2), Csik (4), Esztergom (2), Fejér (5), Gömör-Kishont (6), Győr (3), Hajdu (3), Háromszék (4), Hunyad (6), Jásznagykunszolnok (6), Kolozs (4), Komárom (4), Krassó-Szörény (7), Liptó (1), Marmaros (6), Moson (2), Nagy-Küküllő (4), Nyitra (11), Pest-Pilis-Solt-Kiskun (11), Pozsony (8), Sáros (6), Somogy (8), Sopron (6), Szabolcs (5), Szeben (4), Szepes (6), Szilágy (5), Temes (9), Tolna (6), Torda-Aranyos (4), Torontál (11), Trencsén (8), Turóc (2), Ugocsa (2), Ung (4), Vas (10), Veszprém (6), Zala (9), Zemplén (8).

Városok: Budapest (9), Arad, Baja, Besztercebánya, Békés, Békés-Csaba, Czegléd, Debreczen (3), Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyulafehérvár, Hajduböszörmény, Halas, Jászberény, Kecskemét (2), Kolozsvár (2), Komárom, Kőrmöczbánya, Makó, Marosvásárhely (2), Nagykőrös, Oláhfalu, Pápa, Pozsony (2), Sepsiszentgyörgy, Sopron, Szamosújvár, Szarvas, Szeged (2), Temesvár, Ujvidék, Zenta, Zombor.

Október 3.

Megyék: Bereg (4), Borsod (6), Fogaras (2), Heves (5), Szatmár (8), Udvarhely (3), Zólyom (3).

Városok: Abrudbánya, Brassó (2), Erzsébetváros, Hódmezővásárhely, Kassa, Miskolc (2), Nagykikinda, Nagyvárad, Niregyháza, Szatmár-Németi, Selmeczbánya, Székesfehérvár.

Október 4. *Megye:* Hont (3).

Október 5. *Városok:* Gyula, Kézdivásárhely, Nagy-Becske, Szabadka (2).

Október 6. *Városok:* Fiume, Szentés, Versecz.

Október 8. *Város:* Félégyháza.

Október 10. *Város:* Csongrád.

Horvát Boldizsár szobra. Szombathelyen október 5-én leplezik le Magyarország első igazságügyminiszterének, Horvát Boldizsárnak a szobrát. A szobor alapzata már elkészült s a körülötte levő tér körkerítése is nem sokára készen lesz. A leleplezés napjának estéjén nagy hangversenyt rendeznek.

A királynő szolgája. Victoria angol királyné kedvenc szolgájáról, John Brownról, ki a nyolcvanas években nagyobb hatalmasság volt az udvarnál, mint az egész család, sok dolgot irtak már a francia lapok. Hogy lehet valami igazság is a pletykában, arra vall most az a hír, hogy Edvárd király eltávolította a balmorali kastély elöl John Brown

óriási szobrát. Királynők a komornyiknak nem igen szoktak óriási szobrot állítani a palotájuk elé.

Nem hiteleznek a czipészek. Belgrádból jön a hire, hogy az ottani czipészek nemrég elhatározták s erre kölesönösen kötelezték egymást, hogy ezentul senkinek sem hiteleznek. Ez persze az egész városban nagy megütközést keltett, különösen a hivatalnokok körében, akiket ez a határozat a mostani pénzsűke mellett első sorban sujt. A dologban pedig az a legérdekesebb, hogy most a belgrádi bórkereskedők is egyhangulag elhatározták, hogy ők meg a belgrádi czipészeknek nem hiteleznek többé.

Tompa Mihály emléke. Tompa Mihálynak a »Virágregék« költőjének diszes emlékoszlopot emelt Rimaszombat, a költő szülővárosa. A szobrot bronzba öntve a napokban állították föl Rimaszombat főterén az ünnepélyes leleplezést azonban jövő tavaszra halasztották.

Oriási árviz Kinában. Jange vidékén Kinában óriási árvizról jön hír. Tíz millió ember vált hajléktalanná; az árviz okozta nyomor rettentő, bár nagy összegeket győjtöttek a nyomor csillapítására.

Szerencsétlenül járt munkások. Bártfáról értesülünk, hogy az épülő görög katolikus templom torony állványának deszkái vigyázatlanságból felbillentek. Hat munkás lezuhant. Egy közülök szörnyet halt. A halott Kopcsak János kőmives. Steszena István és Ferkó András kőmivesek is alighanem életükkel fizetik meg a vigyázatlanságot. Mindkettőt haldokolva szállították a kórházba. Bilik és Mikó munkások is súlyosan megsebesültek.

Öreg asszonyok. Söptén minap halt meg özvegy Bálint Jánosné szül. Janesó Erzsébet százket esztendőskorában. A ritka életkort megért asszony utolsó napjáig egészséges és ép volt. Népes család állta körül koporsóját. Gyermekai közül a legidősebb 83, a fiatalabb 55 éves. Az egész falu ott volt a temetésén. Ugyancsak a múlt héten halt el Deésen özvegy Szilágyi Imréné szül. Nagy Borbála, ki a jövő hó elején lépett volna életének 100-ik évébe, ha meg nem előzi a halál. Az egyszerű asszony ezen magas életkor mellett is csak az utolsó két évben gyengült el annyira, hogy megszokott teendőit nem végezhette.

Agyonlőtt leányka. Miskolcra szomorú eset hírének közli tudósítónk. Erős Ignác a Bodóhegy öreg szőlőpásztora észrevette, hogy két asszony a szilvasban lopja a gyümölcsöt. Előbb rájuk kiáltott, mire azok futásnak eredtek. A pásztor, hogy rájuk ijesszen, revolveréből kétszer az asszonyok után lőtt. Mindkét golyó talált, de nem az asszonyokat, hanem a mögöttük haladó Kaesur Vilmát, Kaesur Vilmos 12 éves leányát. Az egyik golyó a füle tövére érte, a másik a nyakán. A kis leány rögtön meghalt. A szőlőpásztor azonnal jelentkezett a rendőrségen.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Répalevelek bevermelése.

Miként a esalamádé a kiszáradás következtében veszít értékéből, épúgy a répa levele is; megszáradt állapotban pedig a jószág nem szereti s így, ahol több van, az nem értékesíthető. A répalevél pedig zölden vagy eltartott állapotban kedves takarmányát képezi az állatoknak. Hogy tehát a répalevél télen át is etethető legyen, azt bevermelnünk lesz szükség.

A bevermelés egyszerű földvermekbe történhet s a verem ásásánál csak arra legyünk figyelemmel, hogy olyan helyen készítsük, a hol a föld árja azt nem éri. A lemetszett vagy letépett leveleket nem szabad azonnal a verembe rakni, hanem az időjárás-hoz mérten egy-két napig fonnyadni kell hagyni, meleg időben egy napi fonnyadás épen a legjobban készíti elő a répaleveleket a bevermelésre. A behordásnál arra kell azután sulyt fektetni, hogy földes részekről lehetőleg megtakaritassanak a levelek, a verembehányásnál pedig arra, hogy azok nehogy megtapostassanak, miként például a esalamádénál szokásos és szükséges.

Hogy az erjedés egyenletesen induljon, a veremnek, legkésőbb másnapig meg kell telnie és pedig nem csupán színültig, hanem legalább 1 méter magasságban még a föld színe fölé is kell leveleket rakni. Nehány óra multával a répa le fog ülepedni, amikor is mindaddig kell utána rakni, míg az ülepedés meg nem szűnt. Ekkor azután a verem színe felett mintegy 80 cm. magasságig kell répaleveleket rakni, úgy azonban, hogy a répalevél-oszlop semmivel se legyen szélesebb, mint a verem, ellenkezőleg a beföldelés után beálló ülepedés alkalmával a felszín felett lévő réteg a verem falai által feltartóztatván, hézagok keletkeznek a veremben, melyek levegővel telvén meg, a takarmány rothadása fog bekövetkezni.

Ha tehát mindent rendbehoztunk, fedjük be a répaleveleket szalmával s hintsünk fölibe egyelőbb csak vékony földréteget, hogy a felmelegedést elkerüljük. Kísérjük azután figyelemmel a felmelegedést s akkor, ha azt tapasztaljuk, hogy a veremben lévő takarmány lehül, hányjuk be a vermet 50—60 cm. vastag földréteggel s az ennek leülepedése alkalmával keletkező repedéseket tapasztassuk be. Elővigyázat szempontjából czélszerű lesz a verem körül vízlevezető-árkoeskákat készíteni, nehogy a meggyülemelő víz behatoljon a verembe.

Tavaszzal azután, vagy amikor kinyitjuk a vermet, az így eltartott répalevél — kivéve 10—12 cm. vastag réteget — szép, zöldes színű és kellemes savanykás szagu lesz.

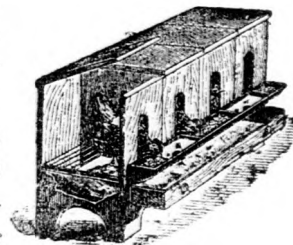
Gy. M.

A baromfi-hizlalásról.

A baromfi-hizlalás nagy figyelmet érdemel különösen oly községekben, ahol tejgazdasági szövetkezetek vannak s ahol a sovány tej a gazdáknak legnagyobbbrészt visszaadatik s a termelők a sovány tejet a háznál eledelül használhatják avagy azzal sertést hizlalnak.

Jövedelmező azonban a baromfi-hizlalás mindenütt az őszi, téli hónapokban épúgy, mint nyáron, mert a hizott baromfi mindig keresett élelmicikket képez s abból a gazdasszonyok szépen pénzelhetnek.

A sovány tejjel a piacra kerülő baromfiakat egy kis tengeridarával nagyon gyorsan 8—12 nap alatt meg lehet javítani, hizlalni.

Hizlalóketrecz.

A hizlalást kisebb mértékben, például házi vagy községi fogyasztásra is ajánlani lehet, olyan ketreczekben, mint amelyet mai képünk tüntet fel, mert ezt olyan háznál is lehet alkalmazni, ahol baromfit nem tenyésztene, hanem piacon vesznek. A hizlalási eljárás a következő: a hizlaló-ketreczbe beállított baromfiak 10 órai koplálás után tejbe (lefölözött tej vagy iró is lehet) kevert tengeridarát kapnak délután 4 és reggel 8 órakor. Ezen keverékből egyszeri etetésre annyit kell adni, hogy azt jóízűen fogyaszták el. Gondoskodni kell naponta friss takarmányról és tisztogatásról. Vízet vagy valamely más takarmányt a hizóba állított baromfinak adni nem szabad.

Hogyan kell a konyhakert talaját kihasználni.

Több ízben hangsúlyoztuk már, hogy minden gazdának lehetőleg arra kell törekedni, miszerint két kalászt termeljen ott, hol eddigelé ugyszólván egy is alig termett meg. A gazdák érdekében hangoztatott eme jó tanácsokat ép úgy megszivlelhetik a kertészkedők is, annál is inkább, mert hiszen e mondás átvitt értelemben reájok is vonatkozik. Kérdés azonban, hogy hogyan valósítható ez meg. Hogy kis területű kertben minél többet produkálhassunk, különösen zöldségfélékben, úgy kell beosztani az egész termelést, hogy azon zöldségfajta mellett, a melyet az egész év főterményének tekintünk, ugyanazon talajról még elő-, közbeeső és utóterményt is nyerhessünk. Az eljárás következő: tegyük fel például, hogy valamely táblában a főtermény korai karfiol, vagy káposzta. Miután e növények palántáit csak április második felében kell kiültetnünk, előterményül alkalmas lesz a retek, vagy a laboda, avagy egyáltalán minden oly gyorsan fejlődő zöldség, amit már májusban kiszedhetünk. Ugyanekkor kiültetjük a főtermény palántáit 60—70 cm. sortávokra,

azok közeit pedig saláta, vagy kalarábé termelésre használhatjuk fel, amelyek ismét kiszedhetők lassanként azon időre, a mikorra a főtermény t. i. a karfiol vagy káposzta az egész helyet kívánja magának.

No már most, ha kiszedtük a főterményt, akkor a táblát jól felássuk, elporhanyítjuk s elegyengetjük, majd bevetjük utótermény gyanánt téli retekkel, a melyet ismét laboda vagy saláta követhet, mint a következő év előterménye.

Vegyesek.

Fehér bor készítése kék szőlőből. Bármely kék szőlőből készíthetünk fehér bort, ha gondoskodunk arról, hogy a bogyó héjában lévő festőanyag ki ne vonassék. Ezt elérjük azáltal, ha a szőlőt nem esmoszkoljuk, hanem közvetlenül sajtoljuk, vagy ha össze is esmoszkoltuk, haladék nélkül a sajtóba rakjuk.

Az utóbbi esetben ugyan kevés színanyag vonódik ki, de ez a forrás alatt és ászkolás közben egészen kiválik és a bor fehér lesz.

A mi képviselőjelöltünk

É L J E N !

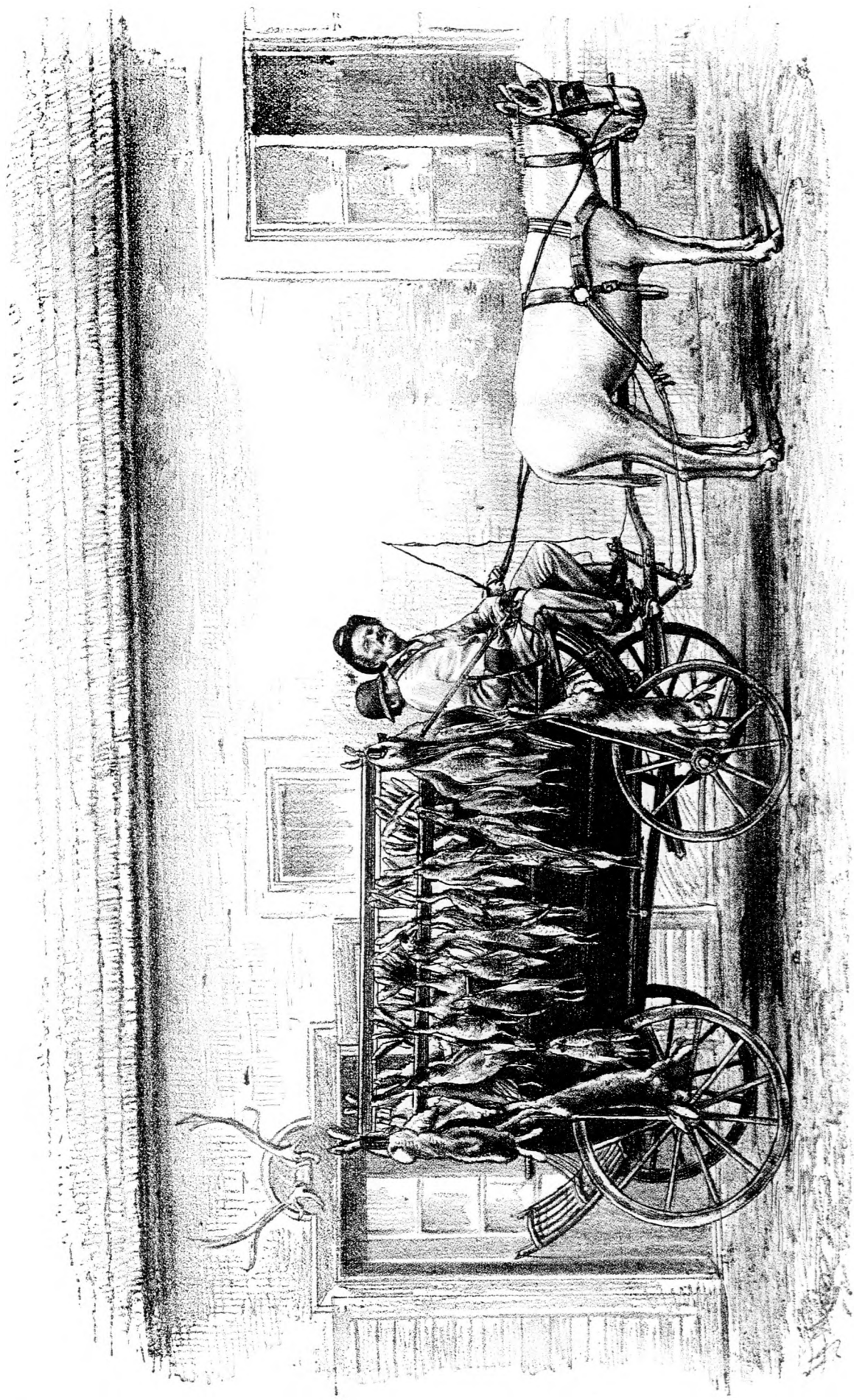
Láthatjuk tehát, hogy a kiscgazdának is módjában áll, kertjét jól és okoszerűen kihasználni: azonban miután e beosztás a földet meglehetősen kihuzza, mindenesetre szükséges lesz erőteljesebb trágyázásról gondoskodni és pedig nemesak istállótrágya, hanem műtrágyák segélyével is, hogy az elvont ásványi anyagoknak legalább egy bizonyos része pótolassék ez uton.

Városok közelében, ahol a kerti termények nagyon keresettek, igen szép jövedelemre lehet szert tenni a konyhakerti talajok ilyen kihasználási módjával.

Az állatapolási és állatgyógyászati termelvényeket melyek a mi tulnyomóan földmivelő és állattenyésztő országunkban oly nagy szükségletet és fogyasztási cikket képeznek, mindeddig külföldről szállították hazánkba, s e révén is százezrek mentek ki tőlünk; újabb időben ezek már hazai készítésben és a külföldit felülhaladó jó minőségben, de jutányosabb áron kaphatók *Jenes Vilmos* gyógyszerárában, Budapest, II., Szénatér.

Őszinte elismeréssel kell adózni *Jenes Vilmos* gyógyszerésznek, hogy az állategészség és állattenyésztés emelése érdekében feladatává tette az állatgyógyászati cikkek készítését s azok jutányosabb áraival nagyobb elterjedésüket és közhasznú kihatásaikat elősegítse.

NYULAK SZÁLLÍTÁSA.

ék
nk
ne
so-
ha
ba

ag
en

ket
sztó
tási
tták
nk;
kül-
ára-
nda-

mos
llat-
az
nyo-
sznu

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. — (40. Folytatás.)

Írta: **Péterfi Tamás.**

— Jó, hogy eszembe juttattad kiesi papám!
— Mit angyalom.
— Azt a tulipánt királyurfit, mert az öreg malmos bácsi egyszer mondott volt nekem erről a tulipánt királyurfiról egy gyönyörű szép mesét. No, hát az igazán szép volt. Te nem is hallottad kiesi papa.

— Már hogy hallottam volna édesem.

— Emlékezel, mikor nekem aranygyűrűt hozott a malmos bácsi tulipánt királyurfitól?

— Arra emlékezem.

— Látod kiesi papa! most is itt van az ujjamon a gyűrű, hanem az öreg malmos bácsi többé nem jön hozzánk.

— Sok dolga van kedvesem! — mentegette ki a halottat Bárdy Akos, mert Ilonkája nem tudott arról, hogy mi az a halál, tehát a malmos bácsival sem tudta, hogy mi történt, mert nem mondták el neki.

— Látod kiesi papa, azért én megőriztem ezt a kis aranygyűrű emléket, mert szép mese volt ám! Te nem tudod ugy-e?

— Már honnan tudnám édesem!?...s zólt Bárdy és hagyta beszélni kis lányát, hogy annál hamarabb elfáradjon és elszenderedjen édes álomra.

— Hát én elmondom. Egyszer volt, hol nem volt, szép Virágos országnak volt egy öreg királya, akinek a születésére nem emlékezett vissza senki a világon. No, ugy-e öreg volt kiesi papa?

— Hófehér szakállá lehetett.

— Még annál is fehérebb, ugy mondotta az öreg malmos bácsi, mert az az ősz király tovább élt kétszázéztendőnél három héttel, kilencz nappal, de

azért mai nap is él, ha meg nem holt. No, ugy-e szép mese kiesi papa?

— Nagyon szép, kedves angyalom! — hagyta rá az apa és nem a mesére figyelt valójában, hanem arra gondolt, hogy azalatt minden perczen megérkezhetnek az oláhok.

— Igen, de két szép gyermeke is volt az öreg királynak. A nagyobb, az fiu volt és ugy hívták tulipánt királyurfi. A kisebb leány volt. Azt ugy hívták: tulipánt királykisasszony. Hiszen emlékezel

PARAVÉKIDÁS.

ugy-e kiesi papa a reszelt aranyból süttött pogácsára?

— Igen, igen.

— Ugy-e milyen jó volt?

— Finom izü, édes.

— Hát az arany gyűrűre?

— Arra is.

— Mikor Balog bácsi megkapta a rojtos tarisznyájába, pedig én már ott megkerestem volt.

— Igen, igen! — hagyta rá Bárdy Akos és gondolatai minduntalan a rémes oláhokon jártak.

— Tudod kiesi papa, azt a mesét én ugy akarom elmondani neked, amint a malmos bácsi nekem elmondotta. Nem bánod? beleegyezel kiesi papa?

— Hogyne egyezném bele, kedveském? . . .

— Akkor ülj le ide szépen a kiesi székre az ágyam elé, mert én is azon ültem, mikor a malmos bácsi elmondotta.

Bárdy megtette a kis Ilonka kívánságát. Odaült a kis ágy elé a piczi székre.

— Most aztán hallgass! — figyelmeztette a kis mesemondó, — ne szólj bele a mesébe, mert elfelejtem.

— Nem, nem!

— No, látod már belekotyogtál? pedig nem volt szabad, mert a malmos bácsi is így mondotta el. Többet ne-hogy beleszólj kiesi papa, mert te nem vagy gyermek! . . .

A kis Ilonka most várt egy keveset, hátha biztatni fogja a papa és ujra

CSAPATÁTKELÉS A VIZEN.

belekotyog, mint ő tette kíváncsiságában a malmos bácsival.

De Bárdy gondolataiba mélyedve hallgatott. Nem beszélt. Aztán, hogy látta a kis leány hiában való várakozását, hát elkezdett mesélni.

— Virágos országnak Rózsa városában igen nagy szomorúság esett egyszer, mert a szépséges tulipánt királykisasszony, amint a mezőkön járkált, megszeretett egy kis pásztorfiút.

Mikor aztán nemsokára az ősz király férjhez

MENÁZSIOSZTÁS.

akarta adni a leányát, a szépséges tulipánt kisasszonyt az aranyországi király fiához, akkor a szépséges tulipánt királykisasszony sirva-riva megvalóította, hogy nem megyen ő férjhez soha, soha! . . . De ha csak ez történt volna?! Hanem történt ott egyéb is.

— Ugyan mi? — kérdezte a megfélemedezett papa.

— Nem megmondtam, hogy ne kotyogj bele kicsi papa! — figyelmeztette a mesemondó Ilonka. Várd a végét. Lásd, én is így kotyogtam bele a malmos bácsinak, hanem te már nagy gyerek vagy, papa.

— Jól van jól! — jelentette ki Bárdy, — nem fogok én többé szólani, ha százszor szebb is lesz a meséd!

— Majd elvállik a végéig. Hanem most hallgasd tovább kicsi papa. Tulipánt királykisasszony igen nagy beteg lett azután, mert nemesak az aranyországi királyfi, hanem a gyémántországi is eljött megkérni a kezét. Az aztán ezerszer szebb volt az előbbinél. De tulipánt királykisasszony ahhoz sem ment férjhez, hanem arra kérte királyi atyját, hogy engedje őt kinn lakni illatos mezőben, kis báránycák között, furulya-szó mellett. Oda vágyik a lelke, azért fáj most olyan nagyon a betegség neki, s ha el nem bocsátja, úgy érzi, hogy meghal.

Az öreg királynak mit volt mit tenni beteg leányáért kétségbeesésében? Elengedte tulipánt királykisasszonyt illatos mezőre, kis báránycák közé, furulyaszó mellé, úgy, amint volt — betegen.

Tulipánt királykisasszony alig hogy meglátta a kis pásztorfiút, mindjárt jobban lett. Aki pedig

a mezőre jött vele, a kísérőjét visszaküldötte az örömhírral az ősz király atyjához Rózsa városába.

Azalatt a királykisasszony magához édesgette a kis pásztorfiút. Azt mondotta: jöjj ide, jöjj mellém te kis pásztorfiú. Hallgasd meg, mit mondok és figyelj reám, mert csak neked mondom. Tudod-e ki vagyok?

A kis pásztorfiú nem találta ki, hogy a szép leány egy királyleány. Azt mondotta, hogy ő nem akarja tudni, hanem ha szereti őt, hát legyen a kérdezi, nem is felesége. Báránycákát fognak egész nap őrizni. Ha leszál az éjjel, akkor bevezeti kicsi kunyhójába, de ha félne valamitől, hát akkor inkább ő ott alszik a kunyhó kis ajtója előtt keresztül feküdvé, hogy ne tudjon se bemenni, se kijönni az ő tudtán kívül valaki.

Tulipánt királykisasszonynak még inkább megtetszett a kis pásztorfiú és úgy gondolta, hogy a felesége lesz, a király atyjához pedig többé nem fog visszatérni. Hiába várták az aranyországi királyfi, meg a gyémántországi királyfi. Tulipánt királykisasszony csak a kis pásztorfiút szerette.

Akközben az ősz király elindula a legszebb leányát, az egyetlent fölkeresni, meglátogatni. Megtudta, hogy a kis pásztorfiút akarja szeretni és ezért börtönbe dobta a kicsi pásztorfiút, hogy többé sohase láthassák egymást. A leányát pedig vissza vitte Rózsa városába. — Erre olyan beteg lett tulipánt királykisasszony, hogy a tá-

tosok halálát jósoolták. — Az apja nem bánta, de mégsem engedte a kis pásztorfiúhoz. Mégis mi-

A TÁBORI BORBÉLY.

kor a halállal küzködött, arra kérte ősz atyját, hogy engedje még csak egyszer láthatni a kis pásztorfiút, mert nem tud meghalni.

Az ősz király ekkor igen elbusula. Büszkesége törött és engedte, hogy a kis pásztorfiút fölvezessék a börtönből. Hanem aki utánna ment, egyedül jött vissza, mert a pásztorfiu elmenekült a föld alatt.

Mit tegyen az ősz király? Nem merete elmondani haldokló leányának, hanem kidoboltatta az országban, hogy ahol megtalálják nyomban elővezessék a kis pásztorfiút.

Két napig nem jött hír a pásztorfiuról. Harmadik napon pedig az ország határáról jelentették, hogy ellenség tört be hófehér paripákon és pusztitanak, amit érnek, mert ők bosszulni jönnek.

Megrémült az ősz király a veszedelmes ellenségtől, akikről azt sem tudta, hogy miféle vitézek. Másnap egy vén anyóka jött, aki jelentette, hogy ő tud a kis pásztorfiuról. Az ősz király kikérdezte a vén anyókat, aki azt mondotta, hogy a kis pásztorfiu éppen az ellenség vezére. (Folyt. köv.)

Apróságok.

Bátorítás. Védő (a gyilkoshoz, aki a nyaktiló alatt áll): Csak bátorság, barátom, bátorság. Csak el ne veszítse a fejét.

Alkudozás. Ugy-e férjeckém, ha megnyered a pört, megveszed nekem azt a szép, kék ruhát, a melyet már olyan régen kívánok.

— Nem bánom. És ha pervesztes leszek?

— Akkor természetesen a — feketét.

Kedélyes. Vevő: Hiszen ebből a szakácskönyvből öt oldal hiányzik.

Könyvkereskedő: Mindenesre, de az nem baj, hiszen azokat az ételeket úgy sem szereti.

Vigasz. Jogász (nagybátyjához): Ugyan minek bosszankodol a miatt, hogy a végrehajtó nálam járt? Hiszen úgy sem talált semmit.

A titok. Emma: Igérje meg becsületszavára, hogy nem mondja tovább, amit a tanácsosnérol beszéltem, mert azt magam akarnám terjeszteni.

Zavarban. Gazdag özvegy (a barátnőjéhez): A völegényemnek nemetszik a birtokom. Most nem tudom, szerezzek-e magamnak másik birtokot, vagy másik völegényt?

A gondos anya. Egy alföldi mezővárosban történt az eset. A főszolgabíróhoz beállit egy haloványképű fehérszemély és lesütött szemmel adja elő a kérését. Azért jött, hogy a gyermekét írják be a lelenzek közé.

— Hogy hívják a kiesikét? kérdi a főbíró.

— Nincs még annak neve, instálom, majd csak ezután lesz.

— Hát még nincs megkeresztelve. Magával hozta?

A fehérszemély a vállát vonogatta és olyasmit motyogott, hogy magával is hozta meg nem is. A főbíró csak most vette igazán szemügyre a leányt és menten megértette a feleletét. Kiderült, hogy az

új honpolgár csak pár hónap mulva látja meg a napvilágot.

— Hja lelkem, mondja a főszolgabíró, addig nem lehet fölvenni a gyermeket, a míg nincs meg. Majd akkor jőjön, ha már meglesz.

De ezzel a válszszal nem érte be a gondos anyja.

— Jobb szeretném kérem, mondotta, ha már most hozzáfognának a fölvetelhez, mert tudom, hogy milyen lassan megy az ilyen hivatalos dolog.

Cselédfogadás. Egyik polgártársunk kérdi a kocsisától:

— Te, Jóska, tudnál egy jó kocsist?

— Tudok biz' én, ténsuram. A Kertész Miska. Jó pajtásom.

— Megbízható?

— Az ám!

— Nem iszik?

— Nem ám!

— Tud bänni a lovakkal?

— Tud ám!

— Fél a fehérszektől?

— Fél ám!

— No, — akkor mond meg neki, hogy tizen- négy nap mulva ide jöhet hozzám a — *te helyedre.*

Képeinkhez.

Nyulak szállítása. A vadat nemcsak lepuffogatni kell, hanem főképpen értékesíteni is. Nem kis gondot ad a vadak szállítása, hogy ezélszerű és olcsó legyen. Képünkön egy szép nyulrakományt szállítanak számárvontatással, ami elég olcsó. A koci berendezése szintén ezélszerű és érdemes megfigyelni.

Nagy-gyakorlaton. *Parancskiadás. Csapatátkelés a vizen. Menázsiosztás. A tábori borbély.* Nehéz idők jártak a katonáinkra. Őszi nagygyakorlatot tettek a király előtt. Hát ez sem kicsi dolog. Sok fáradtsággal jár. Időszerűnek tartottuk a gyakorlatokon folytatott katonaeletből bemutatni egyes jeleneteket. A parancskiosztás, a vizenátkelés, a menázsiosztás, mind igen érdekes képek, de legeredetibb a tábori borbély. Csak itt lehet látni a táborozás nyomorúságait. Nem is ülhet le a katona, hanem ott, az utszélén állva, nekiállanak a borotvával és huzzák-huzzák keservesen a képiról a szórt. Jól mulatnak ezen a képen a már szabadságra menők, de nem az ujonczok!

A mi képviselőjelöltünk éljen! Mozgalmas világ van nagy Magyarországon. A legszebb polgári jogot, a képviselőválasztást, gyakorolják az emberek. Sokféle a párt, sokféle a jelölt. Még a pennásemberek is eltévelyednek a nagy zavarban, hát a parasztemberk hogyne gabalyodna bele az eszmékbe. Annyit azonban minden józanészű választópolgár kell, hogy tudjon, hogy a képviselőt az ő érdekében választja, annak a szava hozza a törvényeket, tehát csak olyan képviselőre szavazzon, aki a nemzet és a megélhetés érdekében fáradozott és munkál.

Képtünkön bemutatott polgártársaink a gazdapárthoz tartoznak mind a föld művelésével foglalkozók. A jelölt beszéde ugyancsak megtetszett. *Legyen Magyarország a magyaroké!* Ez a nagyapáink és apáink vérével áztatott föld a fiút illeti meg. Huzzanak le a nagy földadóból! A népet tönkrajuttató uzsorásoktól az állam szabadítsa meg az adózó polgárt! Legyen a gabonának jobb ára, hogy jusson ködmönre is belőle! Idegen ember itt birtokot ne vehessen, mert akié a föld, azé az ország!
— Dej' sze' erre már ihatunk is öcsém! A mi képviselőjelöltünk éljen! Az kell a magyarnak!

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1901. szeptember 28-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 15:40—16:40 K. *Rozs* 13:10 K-tól 13:20 K-ig. *Arpa* 11:60 K-tól 12:20 K-ig, jobb minőségű 16:20 K-tól 18:50 K-ig. *Zab* 13:50 K. *Tengeri* 10:30 K. *Liszt* ára 100 kg-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25:60	24:80	23:70	22:80	22:70	21:80	20:80	18:30	11:80

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9:00 K.

Egyéb magvak: *mák* 60—68 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 30—32 K, aprószemű 34—35 K, *tarka* 26—28 K, *lencse* 24—36 K, borsó héjas 18—36 K, *lóhere* 50—56 K, *lucerna* 48—54 K, *ballaczim* 12:50—13:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—680 fillér, muhar 450—570 fillér, zsupszalma 280—320 fillér, alomszalma 230—300 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 36—45 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 90—92 filér, 280—300 kg.-mos 90—92 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 89—91 fillér, szerb 89—91 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 64—74—, középminőségű 56—62—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—54—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—64:00, magyar tehén középminőségű 42—62:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 40—65:00, szerbiai ökör jobb minőségű 56—58—, kivitel —, középminőségű 46—52—, szerbiai bika 46—52—, szerbiai bivaly 30—42—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszuliban. Élő borjú 76—92 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1:80—4:00 K, csirke 1:20—1:30 K, káppan hizott 5:40 K.—7:60 K. *Rucza* 2:20—2:80 K. *Lud* hizott 13—18 K. *Pulyka* sovány 4—5 K.

Tojás alföldi 62—64 K, erdélyi 68—69 K, ládánként. *Tea* tojás 100 drb 2:50—3:50 K.

Tejtermékek. *Teavaj* 1:80—2:20, *tejföl* 64—80 fillér literenként, *főzővaj* 1:40—1:60 K, *tehentúró* 12—14 fillér kg.-ként.

Zöldség. *Sárgarépa* 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 12:00—16:00 *Petrezselyem* 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 12:—16:—, *zeller* 100 drb 4:00—9:00, *karalábé* 1:80—2:60, *vöröshagyma* 100 kötés 0:—drb 2:00 q 12:—14:—, *foghagyma* 40—60—, *vörösrépa* 100 00—, 1—1:60, *fehérrépa*, *fejéskáposzta* 00—00—, *kelkáposzta* 100 drb 2:00—6:00, *vöröskáposzta* 00—00—, *fejessaláta* 1:20—1:70, *kötött saláta* 0:00—0:00, *burgonya rózsa* 1 q 3:00—3:20, *sárga* 3:00—3:50.

Képtalány.

A betűk és képek kifejezése úgy mondandó össze, hogy az a benne rejtett szót adja, aki hivatalos foglalkozásánál fogva egy nem kedves vendéget jelent a magyarnak.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő október hó 6.

A „Független Ujság” 38. számában közölt talány megejtése

„Éljen a hon!”.

Helyesen fejtették meg: Gajdu Józsefné, Janesó Mariska, Balázs János, Kovács Márton, Mészáros József, ifj. Medveczky János, Szász Mihály, Kiss Sándor, Kuzucz Ferencz, Becze Károly, Körödi András, Baresi András, Kaiszter József.

A sorshuzásnál Szász Mihály (Köröspatak-Gidófalva) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Közös sors” című eredeti székely regényét küldöttük meg.

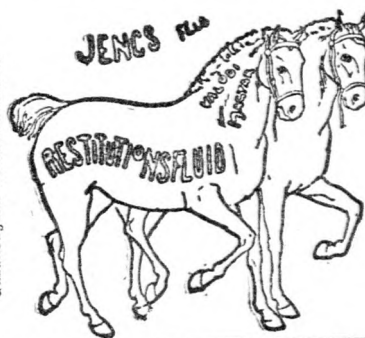
A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— Ára 2 korona. —
Postán 2:60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger Nádor gyógyszeriarában
Budapest, VI., Váci-körut 17.

KÜHNE E., MOSON, mezőgazdasági gépgyárában

készülnek és az őszi időnyre szállíthatók: egy- és többvasu aczélekék, leggon-
dosabb kivitelben és szerkezetben. Boronák és rögtörő hengerek.

„Mosoni-Drill” tolokere-
kes és „Hungaria-Drill”
merítőkörongos bevált sorvetőgépek.

Tisztító- és szelelő-rosták, konkolyválasztógépek.

Borsajtók, szőlőzúzó és bogyzók.

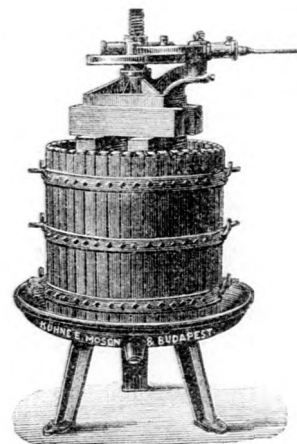
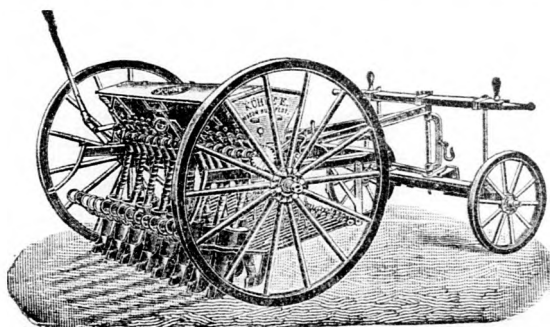
Uj! Szabadalmazott Casali-féle nagy
morzsolók erőműhajtásra. Takarmány-
készítógépek.

Takarmánykamra
berendezések.

Főraktár:

Budapest, VI., Váci-körut 57/a.

— Árjegyzék szivesen küldetik. —

76378. szám.

Borárverési hirdetmény.

A kecskeméti m. kir. vinczellér-iskolával kapcsolatos állami

„Miklós-telep“ folyó évi musttermése

folyó évi szeptember hó 30-án délelőtt 10 órakor

Budapesten, a földmivvelésügyi miniszterium II. emeleti tanácstermében tartandó írásbeli zárt ajánlati versenytárgyaláson, az alábbi feltételek mellett, eladásra bocsájtatik.

1. A szüretelést a kecskeméti vinczellériskola igazgatósága az iskola költségén végezteti, az eladott must befogadására szükséges hordókat azonban a vevő tartozik az igazgatóság rendelkezésére bocsájtani s a Miklóstelepre szállítani.

2. A szüret mustból a vinczellériskola igazgatósága által tetszés szerint kiválasztandó fajtákból az iskola és a budafoki pinczemesteri tanfolyam czéljaira mintegy 350—400 hektoliter must, a kincstár tulajdonát képező hordókban vissza fog tartatni s csak az ezen felüli mustmennyiség képezi a jelen árverés tárgyát (a mely hozzávetőleges előzetes becslés szerint 1000—1500 hektoliter leend, esetleg azonban ennél több vagy kevesebb is lehet) s ezen egész mennyiséget a vevő az általa ajánlott egységáron a Miklóstelepen a prés alól tartozik átvenni.

3. Annyi must, a mennyi a Miklóstelep pinczejében a telep, illetőleg a vinczellériskola saját készletén felül elhelyezhető — a vevő kárára és veszélyére — a kierjedésig ott maradhat, a többit tartozik a vevő azonnal elszállítani.

4. A must árát a vevő az elszállítás előtt tartozik lefizetni a földmivvelésügyi miniszter által kijelölendő pénztárba.

5. A venni szándékozók felhivatnak, hogy ajánlataikat legkésőbb **folyó évi szeptember hó 30-án délelőtt 1/2 10 óráig a m. kir. földmivvelésügyi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál** (Budapest, V., Országház-tér 11. szám I. em. 49. ajtó) adják be. Az ajánlatban kiteendő azon egységár (hektoliter szerint), melyen az ajánlattevő az összes eladó mustot a Miklóstelepen átveszi.

6. Az ajánlattevők tartoznak 5000 kor. azaz: ötezer korona bánatpénzt készpénzben vagy bánatpénzül elfogadható értékpapirokban a budapesti m. kir. állampénztárnál vagy valamelyik m. kir. adóhivatalnál az ajánlat benyújtása előtt letenni s az erről szóló letéti nyugtát az ajánlathoz csatolni. Az ajánlathoz a bánatpénz nem csatolható.

7. A benyújtott ajánlatok elfogadása felett a földmivvelésügyi miniszter határoz, s ennek megtörténte után a szüret azonnal megkezdődik. Az az ajánlattevő tehát, a kinek ajánlata elfogadtatott, haladéktalanul köteles gondoskodni a szükséges üres hordóknak a Miklóstelepre való szállításáról. A földmivvelésügyi miniszter fentartja magának azt a jogot, hogy a mennyiben az ajánlatok egyikét sem tartaná elfogadhatónak, valamennyit visszautasithassa.

Budapesten, 1901. évi szeptember hóban.

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

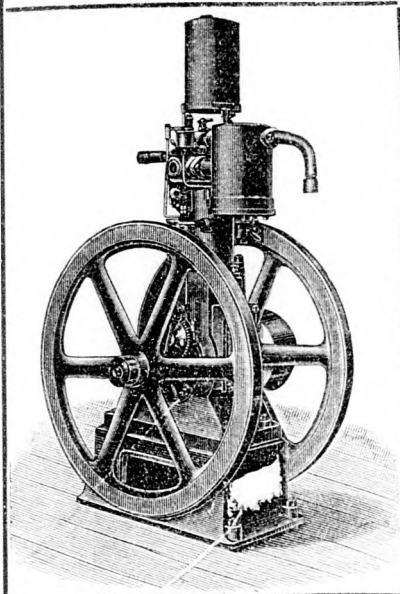
Ganz és Társa

vasöntőde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki szabadalma).

**adómentes és-
ványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívá-
natra küldünk.

A gödöllői m. kir. baromfitenyésztő-telep és munkásképző-iskolánál

számfeletti, mindkét nembeli plimut, langszán, kopasznyaku, fehér és sárga magyar houdán, viandott és sötét bráma tyukok és pekingi kacák, francia, bronz és fehér pulykák, emdeni ludak, fehér-, szürke-, bronz-, gyöngytyukok és pávak október 1-től eladatnak.

Árak, tekintet nélkül a nemre, tyukok, gyöngytyukok és kacáknál darabonként **10 korona**, pulykák, ludak és páváknál darabonként **20 korona**.

Megrendelések a megfelelő összeg előleges beküldése mellett a fenti telep és iskola vezetőségéhez intézendők.

A gödöllői m. kir. baromfitenyésztő-telep és munkásképző-iskola vezetősége.

Kurgz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatók.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

1900. évi forgalom 26000 zsák Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a budapesti gyapju-aukceziókra

melyek második sorozata f. é. szeptember
18. és 19-én tartatik meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S. Társa

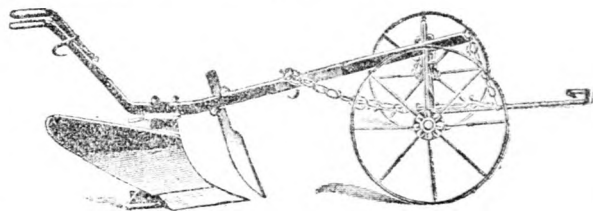
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyára

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Egy és többvasú aczélekéi, és talajművelő esz-
közeli elismert elsőrangú gyártmányok.

MELICHÁR FERENCZ

kizárólagos vetőgépgyára

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

A világhírű

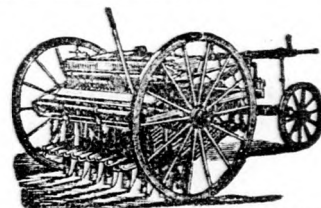
„Unicum Drill“ sorbavető gépek

ugy sik mint hegyes talajon egyaránt kitűnően dolgoznak.
Valamennyi magnem egy és ugyanazon vetőkorongokkal, a
fogaskerekek kicserélése nélkül vehető.

Magyarországi vezérképviselő:

**Szücs
Zsigmond.**

Kívánatra árjegyzék ingyen és
bérletve.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legököltebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

ALFA SEPARATOR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
vezetői PFANHAUSER A.
ALFA SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* RUDAPEST *
V., Báthory-utca 4. szám.

Gyümölcsértékesítésre, Borsajtólásra.
Gyümölcs- és szőlőpréseket.
Gyümölcs- és szőlőmalmokat.
Hydraulikus presseket. Szőlő morzsólókat.
Teljes álló és hordozható must-készülékeket.
Gyümölcs aszalókat és főzelék- és gyümölcshámozó és szeletelő készülékeket
gyárt és szállít, mint legújabb különlegességeket legkiválóbb és legmegfelelőbb elismert jó, többször díjazott szerkezettel

PH. MAYFARTH és Tsa
cs. és kir. egyedül szabadalmazott
* gazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor *
BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.
Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronzéremmel.
Részletes katalógusok és számos elismerő levél ingyen.
Közvetítők és viszonteladók kerestetnek.

Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

továbbá

mindennemű egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.